

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2014. gada 20. oktobrī

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šāda sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Kaspars Balodis, Kristīne Krūma, Gunārs Kusiņš, Uldis Ķinis un Sanita Osipova,

2014. gada 17. un 20. oktobra rīcības sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Tatjanas Karginas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr.164/2014) un papildus paskaidrojumus (reģ. Nr. K-263), kurus viņas vārdā iesnieguši zvērināti advokāti Māris Grudulis un Armands Šūmanis,

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punktu, 42. pantu un 177. panta trešās daļas vārdus „konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” (turpmāk apstrīdētās normas) un šo normu vēsturiskās redakcijas, kas iekļautas likumos „Grozījumi Krimināllikumā”, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. panta otrajam un trešajam teikumam.

2. Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkts paredz mantas konfiskāciju kā vienu no krimināllietās piemērojamajiem papildsodu veidiem.

Krimināllikuma 42. pants nosaka vispārīgos mantas konfiskācijas piemērošanas nosacījumus.

Savukārt Krimināllikuma 177. panta trešās daļas sankcija paredz mantas konfiskāciju kā iespējamu papildsodu par šajā normā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic: izskatot konstitucionālo sūdzību, kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumā, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir apstrīdēta Krimināllikumā ietvertu tiesību normu atbilstība Satversmes normām. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

6.1. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa noteic to, ka nodarījuma noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Savukārt atbilstoši Krimināllikuma 5. panta otrajai daļai tiesiskā regulējuma izmaiņu gadījumā pret personu tiek piemērots tai labvēlīgākais Krimināllikuma regulējums. No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ar apelācijas instances tiesas spriedumu ir atzīta par vainīgu Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un kā papildsods viņai ir piemērota daļēja mantas konfiskācija (*sk. Augstākās tiesas 2013. gada 23. maija spriedumu lietā Nr. PAK-156/2013*). Apstrīdētās normas, kas ir Pieteikuma iesniedzējai labvēlīgākais regulējums, nav grozītas kopš apelācijas instances tiesas sprieduma pieņemšanas. Tādējādi Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkts, 42. pants un 177. panta trešā daļa attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju ir piemēroti tādā redakcijā, kas bija spēkā apelācijas instances sprieduma pieņemšanas brīdī. Apstrīdētās normas tādā pašā redakcijā ir spēkā arī šobrīd.

Līdz ar to pieteikumā ir ietverts pamatojums par to, ka Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkts, 42. pants un 177. panta trešā daļa aizskar Pieteikuma iesniedzējas pamattiesības. Tādējādi pieteikums šajā daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Savukārt daļā par pārējām prasījuma ietvertajām normām – apstrīdēto normu vēsturiskajām redakcijām – pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām. Pieteikumā nav

sniegts pamatojums tieši par šo normu radīto Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskārumu.

6.2. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt minētās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (sūdzība augstākai institūcijai vai augstākai amatpersonai, sūdzība vai prasības pieteikums vispārējās jurisdikcijas tiesai u.c.) vai arī tādu nav. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka krimināllieta pret Pieteikuma iesniedzēju ir izskatīta visās tiesu instancēs, tostarp arī kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2014. gada 19. jūnija lēmumu lietā Nr. SKK-27/2014*). Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visus viņai pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un sestās daļas 2. punkta prasībām.

6.3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtnā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Augstākās tiesas lēmums lietā Nr. SKK-27/2014 pieņemts 2014. gada 19. jūnijā. Savukārt pieteikums Satversmes tiesā ir saņemts 2014. gada 26. augustā.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtnās daļas prasībām.

6.4. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmā daļa citastarp paredz, ka pieteikumā nepieciešams juridiski pamatot katras apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību pieteikumā norādītajai katrai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkta, 42. panta un 177. panta trešās daļas vārdu „konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” atbilstību Satversmes 105. panta otrajam un trešajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti arī dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai, un tas

atbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesa

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkta, 42. panta un 177. panta trešās daļas vārdu „konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta otrajam un trešajam teikumam.”

2. Atteikties ierosināt lietu par Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkta, 42. panta un 177. panta trešās daļas vārdu „konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” vēsturisko redakciju atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta otrajam un trešajam teikumam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Latvijas Republikas Saeimu – līdz 2014. gada 20. decembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētājs

A. Laviņš